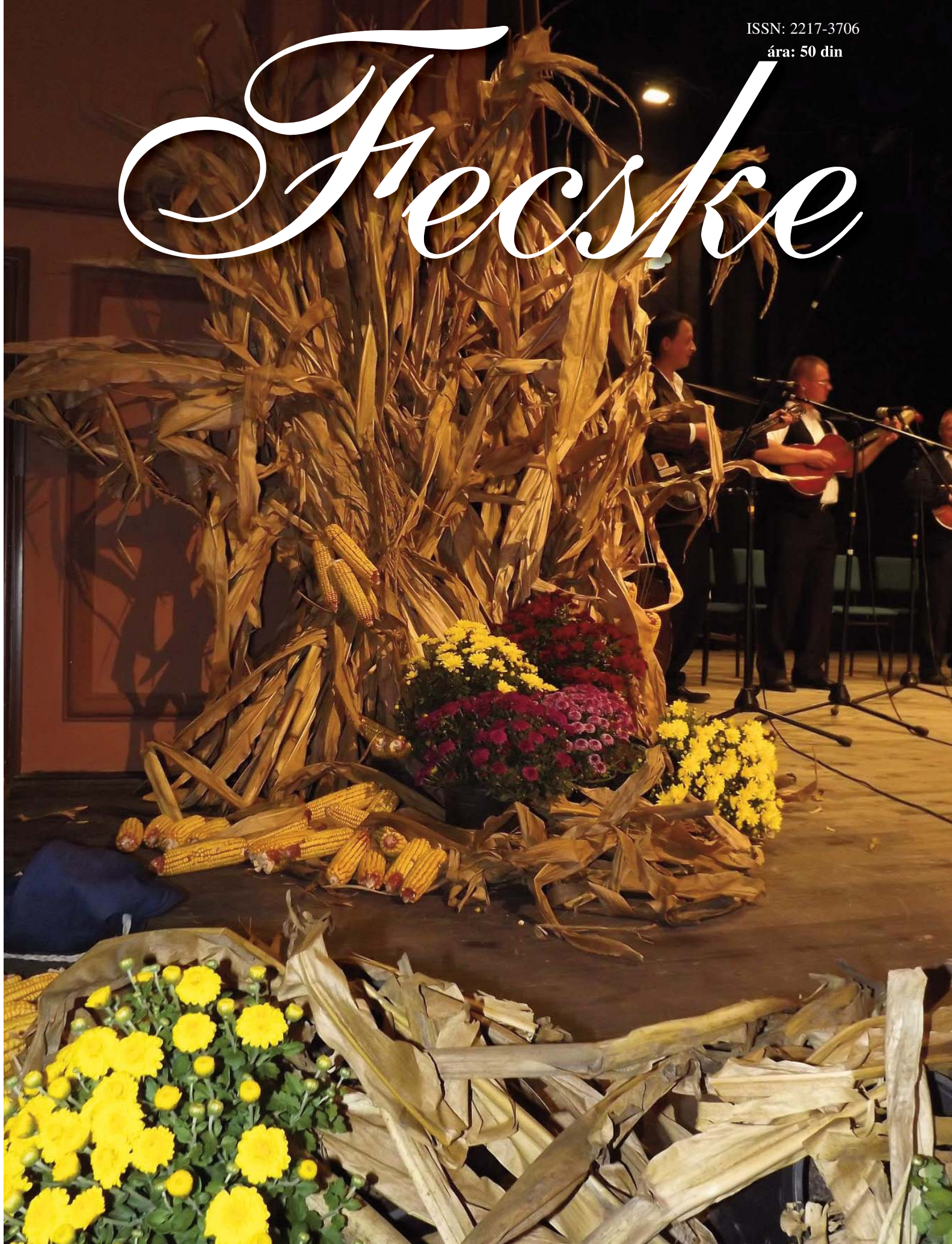

ISSN: 2217-3706

ára: 50 din

Fecske

Ami elromolhat, az el is romlik!

Edward Murphy amerikai mérnök több mint hatvan évvel ezelőtt mondta ki a róla elnevezett törvénnyé vált igazságot, hogy ami elromolhat, az el is romlik. Ennek bővített változata, miszerint ha valami elromlik, az biztosan a legrosszabbkor romlik el jutott az eszembe amikor október második vasárnapjának reggelén észrevettem, hogy valami baj van a falu vízellátásával. Nekem az tűnt fel, hogy nálunk alig folyik a víz a csapból, másoktól pedig azt hallottam, hogy feléjük bizony már semmi víz sincs.

Megtudtam hamarosan azt is, hogy a Strandon levő legnagyobb kutunk mondta fel a szolgálatot, és az illetékesek azt is elmondták, hogy keresik annak a szabadkai cégnek az illetékeseit, akik évek óta végzik a bácsfeketehegyiek ivóvizét szolgáltató kutak karbantartását. A telefonálás hiábavaló volt, elmúlt a vasárnap, és hétfőn reggel kiderült, hogy másik faluban javítanak a karbantartók. Időközben a másik két kút is felmondta a szolgálatot és hétfő délután mire megérkeztek az újabb kútjavító cég emberei már egy házban sem folyt ivóvíz a csapból. Hétfő estére szerencsére mindhárom kutat megjavították a mesterek, és helyreállt a vízszolgáltatás.

Elrabolt évek, évtizedek

Emlékszem a bombázások, és a rendszeres áramszünetekkel tarkított évek idején voltunk ehhez hasonló helyzetben. Sorban álltunk a kerekese kutaknál ivóvízért, túléltek a bombázást, az értelmetlen háborús évek borzalmait, a ránk zúdult fojtogató kilátástalansággal és gyásszal terhelt, életünkből elrabolt évtizedeket.

A mai fiatalok nem is emlékezhetnek azokra az időkre amikor a boltokban és a benzinkutakon nem árultak semmit. Néhai Rácz József barátom, az újvidéki televízió másnapra már kirúgott szerkesztőjeként, arról tájékoztatta az esti híradó akkori nézőit, hogy most láthatják a Tanjug hírügynökség legfrissebb hazugságait. Elmúltak hála Istennek ezek a nehéz évek, évtizedek. Szokták mondani, hogy az ember mindent kibír, reménykedik, bizakodik, várja életének jobbra fordulását.

Azokban az átkos háborús években a kilátástalanság elviselése volt a legnehezebb. Éveken át botladozva, reményt veszítve bolyongtunk a sötét alagútban egyre kopottabban, egyre jobban fogyatkozva.

A diktátor bukásával felcsillant újra a remény. Reménykedtünk, hogy rendbe jön az életünk, volt értelme a szenvedésnek és a kitartásnak. Hamar szertefoszlottak azonban ezek az álmok, hiszen a fordulat után hamarosan a helyben topogás, és a hátrafele tekingetés évei következtek. Az ország sorsát formáló pártok már közel egy évtizede nem tudnak túllépni saját árnyékukon, Újra a kilátástalanság fojtogat bennünket, hiszen az

ország mostani vezetése, akárcsak az előző, azt hiszi, hogy túl lehet járni a rajtunk segíteni tudók eszén. Hozzánk fog igazodni az Európai unió, életünket adjuk – Koszovót nem adjuk, mondják magukat mérvadónak tartó politikusok, miközben talán ők is érzik, hogy sok minden nem stimmel a mondani-valójukban.

Szembehajtottunk a forgalommal miközben arról feccsügünk, hogy mások nem tudják, hogy merre van a menetirány. Nehéz összehasonlítani a két időszakot, és nem könnyű eldönteni, hogy az elmúlt évtized, vagy az értelmetlen háború évei koptattak-e jobban bennünket, nekem mégis az a véleményem, hogy csak előre szabad tekintenünk és haladnunk mert különben elsüllyedünk a mögöttünk hagyott, mindent elnyelő élő mocsárban. Úgy gondolom nem szabad elveszítenünk a reményt, mindennap meg kell harcolnunk magunk igazáért, fiataljaink életéért, hiszen ha feladjuk, akkor értelmetlen volt mindaz amit átértünk, mindenkori bizakodásunk, életünk jobbra fordulásába vetett hitünk itt ezen a tájon, őseink örökségében.

Teher alatt nő a pálma

Azt szokták mondani, hogy teher alatt nő a pálma. Teherből pedig úgy érzem kijutott már nekünk bőségesen. Most is nagy szegénység elé nézünk hiszen a katasztrofális méretű aszályt követő pénztelenség szinte mindannyiunknak megoldhatatlannak tartott gondot fog okozni. Az állam nem tud segíteni, hiszen a gazdaság nagy része romokba hever. A munkahelyteremtés lehetőségével biztató külföldi beruházók egyenlőre elkerülik országunkat, és értetlenül figyelik az itt zajló eseményeket.

Nem dicsekedhetünk a közszéneli állapotokkal sem. A választások előtt fedezet nélkül ígérgető, és ajándékcsoomagot osztogató többséget szerzett csoportosulás nem sok jót tett az elmúlt száz nap alatt.

Nem is igen tehetett hiszen az elvállalt feladathoz zömében hozzá nem értő, a közösségért eddig keveset tevő emberek vállalkoztak a közszéneli vezetésére. Legfőbb tudományuk kimerült saját fizetésük bebiztosításában és felemelésében, a mindennapokban meg lépten nyomon rombolják azt amit nem ők építettek, ellehetetlenítik azokat akik másképp mernek gondolkodni, nem akarnak megalázkodni.

Ez történt akkor is amikor a lehetséges beruházót kísérő demokrata párti polgármesterasszonyt és tudós tanácsadóit az örök nem engedték be szétnézni a csődeljárás alatt levő fémfeldolgozó vállalatunkba mivel elfelejtettek erre engedélyt kérni az illetékektől. Pedig úgy tudom háromszáz munkahelyet tervezne létrehozni a megvezetett beruházó. Nagy blamázsaként élem meg azt az eseményt is, hogy az ipari parkot osztrák partnerrel működtető közszéneli cégünket kizsuppolták a közszéneli házáról mivel az

alpolgármesternek, és a kistrésvényeseket ámtító jól fizetett tanácsadóknak megtetszett az irodájuk.

Nem titkolt szándékunk a VMSZ-ben, hogy megszüntessük ezt az áldatlan állapotot. Bízom benne, hogy hamarosan sikerülni fog és újra rend lesz a községházán és a környékén.

Elfogták a tolvajokat

Rács mögé kerültek azok a vidéki tolvajok és tettestársaik akik Bácsfeketehegy határában egy éjszaka lemorzsolták 38 holdról a kukoricát. A rendőrségen, akiknek a munkáját ezúttal meg kell, hogy dicsérjem, beismerték tettüket. Ez a szervezett bűnbanda Szenttamáson, Verbászon, Temerinben, Palánkán és másutt legalább 14 parcelláról lopott szóját, és kukoricát.

Elmondták a tettesek, hogy közel tíz vagon kukoricát vittek el azon a szerda éjjelen a két bácsfeketehegy gazdától. Nem titok, hogy tőlem 13 hold termését rabolták el és saját, írásban rögzített bevallásuk szerint megvoltak elégedve a hozammal mivel a parcellámról megtelt az öt vagonos nyergesvontatójuk. Ma még nem tudom, hogy hol van, és mikor kapom vissza a kukoricámat. Megtettük a bűnvádi feljelentést, megvannak a tettesek és valószínűleg a bíróság elé kerül az ügy.

Beszéljünk szebb dolgokról

Október második szombatján nagyszerű tamburafesztivált tartottunk Bácsfeketehegyén. Zsúfolásig megtelt a színházterem nézőtere, hiszen közel négyszázan néztük végig a zentai, csantavéri, szabadkai, golubinci, valamint a három helybeli tamburazenekar közel két órás műsorát.

Öröm volt újra látni, hogy teli a színházterem, és a megjelenteknek tetszik a műsor. Ezúttal szeretném megköszönni a fellépőknek, a közönségnek, és a szervezőknek ezt a szép estét. Köszönettel tartozom a rendezvény létrejöttét támogató bácsfeketehegy helyi közösségnek és mindazoknak akik a zsebükbe nyúltak, hogy a fesztivált megszervezhessük.

Külön köszönettel tartozom a Művelődési egyesületünkben tevékenykedő fiataloknak akik megálmodták, és megszervezték ezt a találkozót. Ők azok akik tudásukkal és akaratukkal újra fellendítették és tömegesítették a közösségi munkát az Egyesületünkben. Úgy gondolom, hogy az ő munkájuk bizonyítja, hogy van jövője magyar közösségünknek Bácsfeketehegyén.

Mindennap tennünk kell megmaradásunkért őseink örökségében, és úgy érzem, hogy az I. Bácsfeketehegy Tamburafesztivál megszervezésével, Teremtőnknek és őseinknek tetsző dolgot műveltünk.

Pál Károly

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

Tíz éve működik az Izida egyesület! Ebben a tíz évben feladatnak tűztük ki, a hátrányos helyzetű emberek érdekeit megvédeni és ugyanakkor az értékeiket is bemutatjuk. Ez a munka nagyon hosszadalmas, de az évek során rá kellett jönnünk, hogy a körülöttünk élő emberek számára fontos, hogy erről a témáról írjunk és bemutatjuk az egyesületünkben zajló munkákat, programokat.

Nagyon fontos az is, hogy amit írunk, érdekes legyen. Remélem sok érdekes eseményről, emberekről írtunk a

tartott aktivitásokról, tanultakról, sportolásról, díjaztuk a munkákat. Érdekes megemlíteni, hogy Szenttamásról érkező tagjaink az ott megtartott asztalitenisz bajnokságról. Közös programokban gondolkodunk a hasonló jellegű szervezetekkel, de így is segítség van szükségük – az összefogás létkérdés, tehát a közös munka hoz csak eredményt.

Működünk, dolgozunk de csak a mának élünk, mivel nem szoktuk meg, hogy hosszú távra tervezzünk.

Fecskébe az elmúlt időben, akik nagyon lelkiismeretesen kísérték munkánkat. Köszönjük a Fecske szerkesztőségének! Az egyik nagyon fontos amit kaptunk a megjelent cikkekkel, hogy nagyon sokféle emberekkel megismerkedhettünk, akikkel másként sosem találkozhatunk volna. Vannak barátaink, akiket egy-egy cikken keresztül ismertünk meg, vagy személyesen is találkoztam, vagy valamilyen adományt, új ötletek kapunk.

A mögöttünk maradt héten vakációs gyermekhetet rendeztünk az "Izida" tagjainak. A székhelyünkben érdekes programokat tartottunk a gyermekek számára, korcsoportok szerint.

Kézműves-foglalkozásokat, ezenkívül rajzolás, aszfaltrajzolás, gyertyaöntés, sportolás is szerepelt a programban. Reggelként egy kis tanulással indult a nap, azonban rövid ízelítő után az egész héten meg-

Meghívásoknak teszünk eleget, így a napokban részt vettünk a Kishegyesen megtartott Csépe Imre-emléknapon melyre a rendezvény keretein belül, képzőművészek-festők, keramikusok, fafaragók munkái között mi is kiállítottuk munkáinkat.

EMLÉKEZTETŐ!!!

Hetedik alkalommal szervezzük meg Bácsfeketehegyen a fogyatékkal élő gyerekek és fiatalok „Záporka” Vers- és Prózamondó Találkozóját. A találkozó gálaműsorra mindenkit szeretettel várunk melyen Micsik Béla törökbecsei citerakészítő szórakoztatja a jelenlevőket.

P.J.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Ügyes és szorgalmas csapat képviselte falunkat a IV. Tordai kukoricatörő versenyen, név szerint:

Kuntics Lehel, Szűcs János, Lódi Zoltán, Török Attila és Benedek Balázs. A megmérettetés célja a hagyományos (kézi) kukoricatörés módját felidézni, bemutatni. A bíráló bizottság több kritériumot vett alapul: a hagyományos reggeli összetételét, a versenyzők öltözetét, a töréshez és szárvágáshoz használt eszközök eredetiségét, a „csutak” hosszát, a kúpba rakást, a munkafeladatokat

elvégzésének fontossági sorrendjét stb. Büszkén írom, nem vallottunk szégyent! Lelkes fiataljaink kitettek magukért, Bácsfeketehegy hírnevének öregbítéséért, ugyanis a 12 csapat közül a „MÁKVIRÁG” – nak ítelték a verseny különdíját!

Gratulálunk!

A verbászi kutya befogó menhely munkatársait újra felfogadtuk a kóbor ebek és macskák befogására, az eredmény ez esetben sem maradt el, több sorsára hagyott négylábú „házi kedvenc” élvezi ezáltal a menhely biztonságát.

Folytattuk a kiöregedett és az elszáradt fák kivágása és eltakarítása, valamint az út-kereszteződéseknél az átláthatóságot akadályozó cserjéket, bokrokat formáltuk meg megfelelőre.

Elvégeztük a szükséges dokumentumok beszerzését a Becsei út kikövezésének folytatására (a Becsei úttól a szeméttelépig), minden bizonnyal e hónap végén kezdődnek a munkálatok, reméljük, hogy ezáltal nagymértékben csökken az út mellé ledobált szemétkupacok száma.

Juhász Attila

A GAZDAKÖR HÍREI

A legnagyobb horderejű megnyilvánulásunk az utóbbi időben, szeptember 8.-a, amikor a szüreti napok keretében szőlész-borász találkozót is tartunk. Erre meghívtuk a környező településekről a rokon-szervezeteket. Sajnos nem sokan jöttek el, mert már ezen a hétvégén a koránérő fajta szőlők szürete folyt és igyekezett mindenki kihasználni a jó időt.

Mi szokás szerint társszerzőként beilleszkedni igyekeztünk most is e szép hagyományápolás megvalósításában.

a bácsfeketehegyi határban, mert mi a Telecskai dombokon és mellett vagyunk, ahol a talajvíz, ásott kútvíz 2-14 méteren van, ami sok mindent meghatároz. Egy biztos, senki sem dicsekedhet jó termékeredményekkel és ez látszik is a gyakorló földművesek savanyú ábrázatán, amikor szóba kerülnek az idei eredmények.

Mi azért reménykedünk és mindent megpróbálunk tenni azért, hogy jövőre is legyen kenyérnekvaló, de nagyon nehéz lesz.

Továbbra is tervezzük a téli találkozót, ahol eddig is

A gazdakör fő attrakciója ilyenkor is a nagy bogrács birkapaprikás, amit igen sokan körülveszünk és ugratjuk a főszakácsot! (hogy sós, vagy sótlan stb.)

Időközben vendégeinket Pál István szőlőjébe vittük, hogy láthassák, milyen pedáns borásznak van a gazdakörben.

Az Ő nevéhez fűződik, mindig olyan gazdakörbort tehetünk az asztalra, amit sosem kell dicsérni, a vendégeink és a tagság megteszik helyettünk.

Már az idén is előkészítettük a jövőre valót, 22 cukorfokos rizlingből, ami majd reméljük néha segít egy kicsit tompítani a szárazság által elszenvedett gazdasági nehézségeket.

Nem bocsátkoznák a terméseredmények számbavételébe

bizonyítottan mindig megtanultunk valami újat szakemberek segítségével.

Az idén azt is tervezzük, hogy tapasztalt méhészek megpróbálnak fiatalokat megnyerni a méhészetnek. Úgy tervezzük, hogy az iskola Igazgatóúr segítségével már az általános iskolában felkeltsük az érdeklődést az olyan fiatalokban, akik szeretik a mézet. Mi pedig a Török méhészettel az élen megpróbálunk útmutatást és bátorságot a kezdőknek biztosítani.

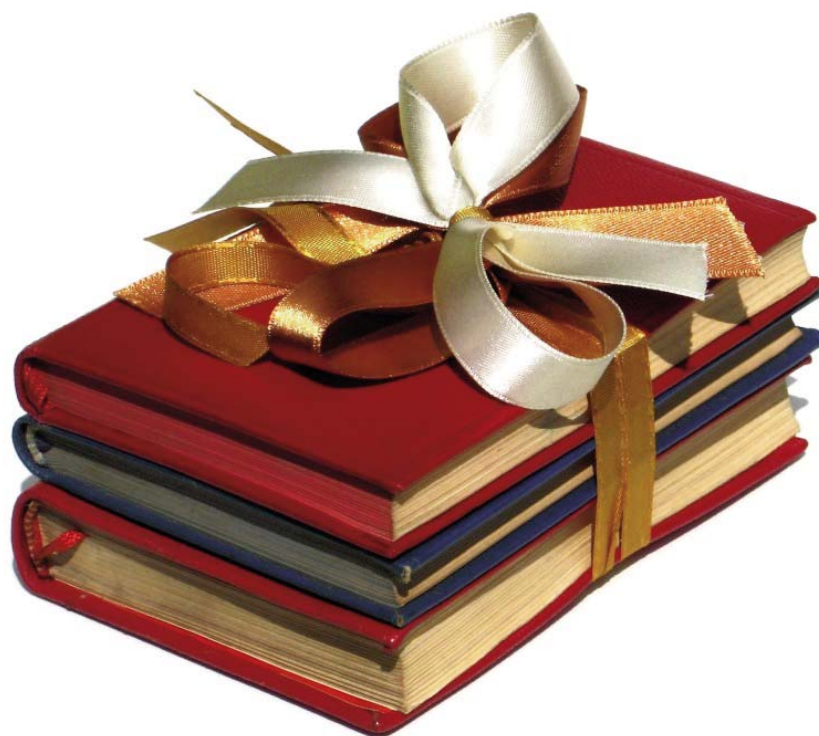
ARANYESŐ SZAVALÓVERSENY - KÖZSÉGI DÖNTŐ

2012. szeptember 26. szervezték meg az Aranyeső szavalóverseny községi döntőjét. 20 gyermek vett részt a megmérettetésen.

Vörös Julianna, könyvtárunk igazgatónője köszöntötte a megjelenteket. Kiemelte, hogy e versenyt 1974 óta tartják meg. Idén az Aranyeső vers-, és prózamondó versenyen Csépe Imre és Dudás Kálmán verseit szavalták a gyerekek, ugyanis az idén Csépe Imre halálának 40. évfordulójára emlékezünk, és Dudás Kálmán születésének 100. évfordulóját ünnepeljük.

elmondta, hogy büszke a lányára, hogy így nőtt fel, egyszerű lányként, végezte a feladatát, és akkor még nem tudta, hogy hercegnő lesz belőle. A ma fellépő gyerekek is tökéletesen végezték feladatukat, diákként képviselték iskolájukat, nem is akárhogy. Olga nem bírált, nem kritizált. Szép volt, jó volt, találkozunk jövőre! – búcsúzott a diákoktól.

A fellépők könyvjutalmat kaptak. A díjakat a Szekeres László Alapítvány, a Magyar Nemzeti Tanács és a kishe-

Dr. Szőke Anna zsűritag elmondta, hogy vesztese nincs a vetélkedőnek, csodálja a gyermekeket, hiszen nem kis dolog megmérettetni magunkat. Gratulálok, mindannyian nyertesek vagytok! – hallhattuk dicső szavait.

Náray Éva, a topolyai Népkönyvtár igazgatója már több éve zsűritag, szívesen jár Kishegyesre, ismerős hangokat hall, ismerős arcokat lát. Elmondása szerint nehéz volt összehasonlítani a prózát a versekkel. Külön megdicsérte a hetedikeseket és nyolcadikosokat, kiknek élvezetes szövegmondása bárhol megállná a helyét.

Molnár Krekity Olga, a zsűri elnöke csodálatosnak tartja, hogy egy versmondó verseny közel négy évtizede létezik. Szeptemberben van a népmese világnapja, a japán irodalomból mesélt egy történetet egy fiatal lányról, akinek édesapja Amerikában és Angliában nagykövetként dolgozott. A lány élte a diákok mindennapi életét, barátkozott, tanult. Egy herceg felesége lett, édesapja búcsúzásként

gyesi Helyi Közösség biztosította.

Az eredmények:

3.-4. osztályosok

I. helyezett: Szőke Rebeka - Kishegyes

II. helyezett: Bede Anett - Kishegyes

III. helyezett: Szabó Némedi Róbert – Bácsfeketehegy

5.-6. osztályosok

I. helyezett: Bede Noémi - Bácsfeketehegy

II. helyezett: Lódi Miklós - Bácsfeketehegy

III. helyezett: Paulyuk Jenifer - Kishegyes

7.-8. osztályosok

I. helyezett: Papp Ágnes - Kishegyes

II. helyezett: Dudás Nikolett - Kishegyes

III. helyezett: Bojko Andrej - Kishegyes

Forrás: <http://iskolakishegyes.blogspot.com>

Hosszú forró nyár

Bizonyára a fenti cím az idősebb generációkhoz tartozók egyikének-másikának az egykori TV sorozatban, és a benne szereplő csinos Clara Varnert és a jóképű Ben Quick.-et juttatja eszébe. Talán nem is annyira a múltba szeretnék visszakanyarodni, inkább a jelenről, az ideiről szólni. A statisztika szerint újabb melegrekordok dőltek meg az idei hosszantartó kánikula során. Egyes mezőgazdasági termelők nyilatkozata szerint az agráriumban előállt nagy terménykiesést nem csupán a hosszantartó trópusi meleg idézte elő, hanem a hozzápárosult jelentős csapadékkiesés is. A hozamok a negyedére, - jobbik esetben - a felére csökkentek, ezáltal nem csak, hogy nem hozott profitot, hanem egyenesen veszteséget okozott a földműveléssel foglalkozó háztartásoknak. Ebben az ágazatban és az ehhez kapcsolódó tevékenységekben is beindult a leépülés, magyarul az elszegényedés. S mindezt elsősorban az elmaradt csapadék, a vízhiány okozta.

A júliusi, augusztusi észbontó, s hosszantartó, még éjszaka sem szűnő hőség, nem csupán a növényzetet, hanem az

egy medencéje a falunak, és azt nem használják – illetve alkalmanként más célra – óhatatlanul is felveti a kérdést, hogy miért nem?! Hallatszódott már olyan vélemények, hogy megroppant a medence bordázata mivel egykor szivárgott, az egészségügyi felügyelőség nem hagyta jóvá a működtetését, költséges az üzemeltetése, nincsen víz stb. Hogy mi az igazság nem tudni, de a valóság az, hogy elmúlt még egy forró nyár, és a feketicsiek az idén sem tudták igénybe venni a helyi strandot. Ehelyett Topolyára, Verbászra, Adára, Petrócra (Bački Petrovac) kellett utazni, amikor volt rávaló pénze és ideje az embernek. Mert ez is egy fontos tényező manapság, az idő. Az idő az pénz, szoktuk mondani. Napjainkra, hogy ez hogyan értelmezhető, ki tudja?! Egyre több a munkanélküli, több az idejük, de egyre kevesebb a pénzük. Akkor, hogy is van ez? Tudvalévő, hogy falunk lakosságának jelentős hányada a mezőgazdaságból él, s mint már az összefoglaló elején említettük abban a szférában is felgyorsult az elszegényedés, akárcsak a munkanélküliek egyre növekvő táborában. Mindezt összegezve elébünk tárul az a szé-

embereket is nagyon megviselte. Aki tehetett vízparton, vízközelben vészelte át a rekkenő, emberfeletti meleget. Aki tehetett. Mert bizony egyre kevesebb szülő – és egyre ritkábban – tudja biztosítani gyermekének az útiköltséget, és az egyre drágább belépőjegyet, amikor az strandolni szeretne, mint afféle gyerek. Feltéve ha tud úszni, mert ennek a lehetősége is vészesen leszőkült, hogy gyermekeink megtanuljanak úszni. Kistelepülésünkön erre már hosszú évek óta nincs mód, azt meg erősen kétlem, hogy a napsütötte udvar egyik szegletében felállított 2-4 m átmérőjű fél méter magas műanyag medencében a gyermek elsajátítaná az úszás alaptudományát. Az, hogy van

gyenletes valóság s láthatóvá, egyértelművé válik, hogy Feketicsről mennyien jutnak el, illetve engedhetik meg maguknak, hogy nyaranta hűs vizű folyóknál, tavaknál, strandoknál vészeljék át a forró nyári napokat. Amikor a helyi strand itt áll kihasználatlanul, s az idő és az enyészet lesz úrrá rajta.

A meteorológusok pedig sajnos a jövő évre is hosszú forró nyarat prognosztizálnak.

Szukola Béla

Művésztelepet alakítanak ki a községünkben

Beszélgetés Radulović Gordanával, az AROMI társelnökével

Kishegyes község Fejlesztési Társulása (AROMI) és az újvidéki Interkulturális Színtársulat civil szervezet közös projektum kidolgozását kezdeményezte. A kishegyesi Babcsányi ház megvásárlása után, azt folyamatosan tatarozzák, és művészek fogadására, illetve kiteljesedésére teszik alkalmassá. Jobbára önkéntes munkaerővel készül a Művészetek országa, vagyis a State of Art, ami egyben a projektum elnevezése is.

Több évre nyúlik vissza az együttműködés az újvidéki Interkulturális Színtársulat és Kishegyes község Fejlesztési Társulása között. Művészeti műhelymunkák szervezését vállalták, először csak regionális szinten, majd nemzetközire emelték a kezdeményezést, így magyarországi fiatalokkal is bővült a résztvevők csoportja.

“A vezérfonala a műhelymunkáknak, hogy egy adott művészeti ág segítségével egy meghatározott társadalmi problémát dolgozzunk fel. A fiatalok a művészeteken keresztül nagyon szépen feltárták előttünk a társadalmi problémák megoldás-lehetőségeit. Kiderült, hogy ezekkel a problémákkal a művészetek által hatékonyan tudunk foglalkozni, hiányzott azonban egy állandó hely, mely befogadja ezt a kezdeményezést. Tulajdonképpen hosszútávú célunk az országok nagykövetségeinek bevonása a projektumba, lehetőséget kínálva számukra, hogy kiépíthessék saját művészeti nagykövetségüket. Így a világ művészei nálunk alkotnák meg remekműveiket, és innen, Kishegyesről vinnék azt tovább saját országukba és a világba.” – mesél a kezdetekről Radulović Gordana, Kishegyes község Fejlesztési Társulásának társelnöke, a projektum koordinátora.

A Művészetek országának kapuja nyitva lesz már alkotóknak és alkotni

vágyóknak egyaránt. Így várunk minden egyént, úgy a községből, mint a régióból, aki művészeti mesterséget szeretne elsajátítani - fűzi hozzá Radulović. Lehetőségük lesz elmerülni a képzőművészet, a zeneművészet, a fotózás, a szobrászat és a filmművészet szépségeiben. A projektum részben a belgrádi OSI Soros Alapítvány támogatásával valósul meg, amely az eszközök felét biztosította. Ezen kívül a tartományi gazdasági titkárság 400 ezer dinárral támogatta a kezdeményezést, bebútorozásra, a falak illetve a kültér kialakítására, a munkák kivitelezését pedig művészek és önkéntesek bevonásával oldják meg, ami lényegesen csökkenti a kiadásokat. Használt

bútorokat vásároltunk, amiket Zoran Tairović, az újvidéki egyesület vezetőségi tagja hoz majd rendbe – tette hozzá Radulović.

Az első alkotócsoport szeptember közepén érkezett Magyarországról a

Művészetek országába. Az interkulturalizmusról szóló projektum keretében vajdasági, szerbiai és magyarországi fiatalok által készített alkotásokat tekinthettek meg az érdeklődők a bácsfeketehegyi szüreti napok keretében, a Kultúrotthonban. A kiállítás anyagának egy részét már bemutatták a Nők Kishegyesi Fóruma által szervezett családi napon. A hetven fiatal alkotó munkája Óbecsén és Hódságon is megtekinthető lesz – tudtuk meg a projektum koordinátorától.

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

2184

Nem, arról van szó, hogy ebben a „közeljövőben” elkövetkező esztendőre várom az optimista számítások szerint, a jobblét, a normális élet bekövetkezését erre mifelénk, hanem, hogy a Nemzeti Munkaközvetítő Hivatal adatai alapján (www.nsz.gov.rs/bilten) ennyi számon tartott munkanélküli van Kishegyes község területén (július). Szerintem, annak ellenére, hogy ez az adat pontos, korrekt, nem kell, hogy megfeleljen a valóságnak. Nagyon sokan vannak, akik be sem jelentkeztek, mivel az általános és „ingyenes” egészségvédelemhez, más alapon is hozzáférhetnek, vagy nem jelentkeznek be, akármilyen más okból, így a népszámlálási adatok alapján (11.926 lakos él a község területén), a munkanélküliek aránya elérheti a katasztrofális 40%-ot is.

Régen, abban az átkozott Titó-korszakban, valahogy, mivel az emlékezetem nem csal, nem is nagyon volt a környéken munkanélküli. Itt voltak a szövetkezetek, a cipőgyár, a varroda, téglagyár/ak, a Gragyamont, de a környékbeli helyiségek, Verbász, Topolya, de még Újvidék és Szabadka is felszívta az itteni munkaerőt. A fiatalok pedig, főleg, ha szakmát tanultak, könnyen jutottak munkahelyhez. Igaz, aki csak sima gimnáziumot fejezett be az kicsit nehezebben jutott munkához, de az is elhelyezkedett. Mindenki igyekezett ún. állandó munkaviszonyt kötni, valamelyik munkaszervezetben (akkor így hívták a vállalatokat), és, ha nem csinált valamilyen stílit, előre kiszámíthatta, hogy mikor éri el a hón áhított nyugdíját. Ma ebből mi van? Na?

A világ változott, ma is változik. Sajnos kiderült, hogy az, az idő nem volt jó, és jobbá kell tenni. Tették is, de sajnos csak kevés ember jutott el ehhez az új jóléthez, a többség, köszönve az anyagmegmaradás törvényének (hogy minden anyagi dolog állandó), úgy elszegényedett, hogy még az imába foglalt mindennapi kenyerét sem tudja megteremteni magának, családjának.

Ez a ma. Itt és így vagyunk. Hogy, hogy jutottunk el idáig, mindenki tudja, de máshogy magyarázza, mást okol. Sajnos mindannyian akik, politizálnak, de még jobban azok, akik nem politizálnak, okozói a mai helyzetünknek. Mutogatunk, köpködünk, gyalázzuk a másikat, de valahogy nem a jót tesszük, vagy legalábbis munkánk még nem mutatja, hogy az a jobbulás felé vezetne. Nem hiszünk, elvesztettük emberi létünket, nem vagyunk már társas lények, hanem egyedül, mást letaposva akarunk kitörni ebből a pokolból, pedig, egyedenként el is veszhetünk.

Jó, a világban kialakult gazdasági, de főleg pénzügyi válság az okozója helyzetünknek, de senki sem tett semmit, hogy ezt megakadályozza, esetleg enyhítse, hogy legalább reményünk legyen a túlélésre. Igaz a gazdag

nem tudja, hogy a szegény, hogyan él, de az éhes sem hisz a jóllakottnak. Még Marx is megmondta, hogy üres haszal nem lehet gondolkozni. A gondolkozás, pedig a fejlődés, legalábbis a túlélés feltétele. Hogy nagy a baj látjuk, mivel, Kína, a legfejlődőbb ország is megtorpant. Most Japán, a szomszéd a bűnös, valami kis lakatlan sziget birtoklásáért, bitorlásáért, amit eddig észre sem vettek. Ezzel terelik el a lakosság figyelmét arról, hogy náluk sem minden kóser.

Mi kicsik vagyunk, akár községi szinten nézve is. Ez azt jelenti, hogy a problémát is kisebb eszközökkel meg lehetne oldani. Miért is említem ezt? Mivel kevés pénz könnyebben ki lehet kunyerálni, de később könnyebben vissza is lehet adni. Tehát, apró meggondolt fejlesztési lépések, meghoznák gyümölcsüket, visszaadnák a befektetést, de tartalékolásra is lehetne gondolni.

Borzasztó a helyzet a mezőgazdaságban, az aszály miatt, de régebben a gazdák mindig tartottak egy bizonyos tartalékot, az előre nem látott csapások miatt. Ma sajnos ebben a borzasztó neoliberális álpiacon gazdaságban, mindenki, csak a hasznot keresi, de a holnapra (ne adj Uram, az utókorra) nem gondol senki.

Béküljünk meg embertársainkkal, hangzott el Eleméren a nemzeti gyásznapon tett megemlékezésen, de legyenek elítélve a bosszúálló gyilkosok.

Ahhoz pedig, hogy jobban élhessünk, fejlődünk kell, a fejlődéshez pedig tanulni, hogy mint tudásban gazdagabbak mindig a környezetünkben előnyösebb helyzetet teremtsünk magunknak. Ezt már nem szabad elszabotálni, tessék megnézni csak a 30-35000 lélekszámú ruszinokat, náluk az iskolai végzettség kimagaslóan magasabb, mint a környezetüké. Anyaország nélkül is megmaradtak, megmaradnak.

Tetszik, nem tetszik, összefogással, okosan, megértően, gondolkodva lesz csak biztos jövőnk.

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

Befejeződtek az építési munkálatok az ipari park első elosztó sahtján. Egy 1 millió dináros befektetésről van szó, melynek kivitelezője a községbeli Kis Kommunál vállalat volt.

Így már minden feltétel adott ahhoz, hogy a Renesansa tésztagyár rá tudjon kapcsolódni a vízhálózatra. Sikerült elkészíttetni az ipari park gázhálózatának főtervét is, melynek kiépítése reményeink szerint hamarosan elkezdődhet. Egyenlőre kedvez az időjárás a kint végezendő munkálatokhoz, így a tésztagyár építése a tervezett ütemben zajlik.

Folytatjuk a megkezdett tárgyalásokat további érdeklődő befektetőkkel is.

Október 12-én az Érdi Ipartestület delegációja tett látogatást nálunk. Megtekintették a Júlia malmot, valamint további kérdéseket tettek fel, az ipari park infrastrukturális felszereltségéről.

Cégcsoportunk képviselte magát a müncheni Real Expo-on, ami Európa egyik legnagyobb befektetési kiállítása, valamint

terveink között szerepel az október végén megtartandó újvidéki Investexpon való részvétel is.

Értesítjük a Fecske kedves olvasóit, hogy a Small Steps Kft. 8 év után székhelyet cserélt. Az új községi vezetőség új alapokra kívánja helyezni az együttműködést az ipari parkkal.

Ezentúl a bácsfeketehegyi főutca, azaz Titó Marsall 36-os szám alatt tudnak minket megtalálni. Telefonon egyenlőre csak mobilon vagyunk elérhetőek a 062 432 675-ös vagy 063 404 648-ös számon.

Továbbra is gyűjtjük az önéletrajzokat leendő befektetőink számára. A CV forma letölthető internetes honlapunkról www.small-steps.com is és kitöltve akár mailben is elküldhető az office@small-steps.com címre.

Nagy Zita

MEZŐNÉZŐ

Gazdálkodjunk okosan!

Címadó szerepet szánok ebben a cikkben a fent leírt felszólító mondatnak, mert szakemberek is megerősítik, hogy okosan kell gazdálkodnunk a szárazság következtében a jövő év első terméséig. Bácsi Gábor, az önkormányzat mezőgazdasági osztályvezetője neves újvidéki vendégelőadókat hívott, akik először az állattenyésztőknek tartottak előadást arról, hogy miként tudják kiküszöbölni a takarmányhiányt, mert az idén a szálastakarmány is megfeleződött (jobbik esetben) a csapadékhiány következtében. A legjobb és legkorábban betakarítható szálastakarmány fajtákat ajánlották a termelők figyelmébe. A szakemberek szerint be kell építeni a vetésforgóba a takarmánykáposztát, a takarmányborsót, a búkkönyt, a szudánt és a takarmánycirkot is. Ezekkel a változtatásokkal kiküszöbölhetővé válik a takarmányhiány. Az előadást követő kötetlen beszélgetésből azonban kiderült, hogy a gazdák legnagyobb problémája az őszi vetés anyagi lefedése. A kormány egy intézkedéscsomagot fogadott el a mezőgazdasági termelők megsegítésére, melynek véleményezésére Bácsi Gábort kértük fel: *„Az aszály akkora méretű volt, hogy ezt senki sem tudja megtéríteni, viszont nagyon fontos lenne minden segítség a gazdáknak abban, hogy ezt az évet túléljék, hogy be tudják zárni a folyó mezőgazdasági évet pénzügyileg, és hogy meg tudják alapozni a következő évre a termelést. Erre kellene a segítség, és hát részben ezek az intézkedések ebben segítenek, de azt gondolom, hogy nagyon sok termelőnek ez a segítség nem lesz elegendő.”* Miután az ősz sem hozott csapadékot, az őszi vetések magágyát nagyon nehezen tudják megfelelően előkészíteni a földművesek. prof. dr. Miroslav Malešević, az újvidéki egyetem tanára, az őszi kalászosok agrotech-

nikájának a legjobb ismerője a környéken. Malešević előadásában kiemelte, hogy a jelenlegi körülmények között nagyon fontos, hogy minden műveletet időben és minőségiesen végezzenek el. A szántást nem ajánlotta, a talaj felső rétegét tárcsázással és korszerű talajművelő eszközökkel lehet csak a magok befogadására megfelelően előkészíteni. 6-4 centiméteres mélységre ajánlott a csávázott vetőmagot elvetni, az ennél sekélyebb és az ennél mélyebb vetés nem hozhat jó eredményeket, ezt kísérletek igazolták – tette hozzá. Félő, hogy az aszályos esztendő a klímaváltozás következtében mind gyakoribbá válnak, ezért nagyobb figyelmet kell szentelni az őszi kultúrák termesztésének. Utoljára 2007-ben, előtte 2000-ben fordult elő az, ami idén is, hogy a búza átlagban többet termelt a kukoricánál. Bácsi Gábor kérésünkre elmondta, hogy a szárazságot legjobban tűrő napraforgó és a kukorica átlaghozamai kiegyenlítődték, átlagosan 2 tonnát takarítottak be a gazdák. Malešević előadásában az árpa optimális vetési idejét október 10-ig határozta meg, a búzát pedig szerinte idén a legjobb október 5-e és november 5-e között elvetni. A vetés után a hengerlést ajánlotta, ami hozzájárul a nedvesség jobb megőrzéséhez és elősegíti a magok jobb érintkezését a termőfölddel. Ahogyan a kukorica esetében, a búzánál is ügyelni kell, hogy ne legyen ritka, de túl sűrű sem a vetés. Az ideális vetőmag mennyiség fajtától és talajviszonyoktól függően 200 és 240 kilogramm között van hektáronként.

Barcsik Mártát, a Topolyai Mezőgazdasági Szakszolgálat munkatársát arra kértük fel, véleményezze, hogy miként fog alakulni az őszi vetések száma, hatással lesz-e a bevetett területnagyságra az idei évben pusztító aszály.

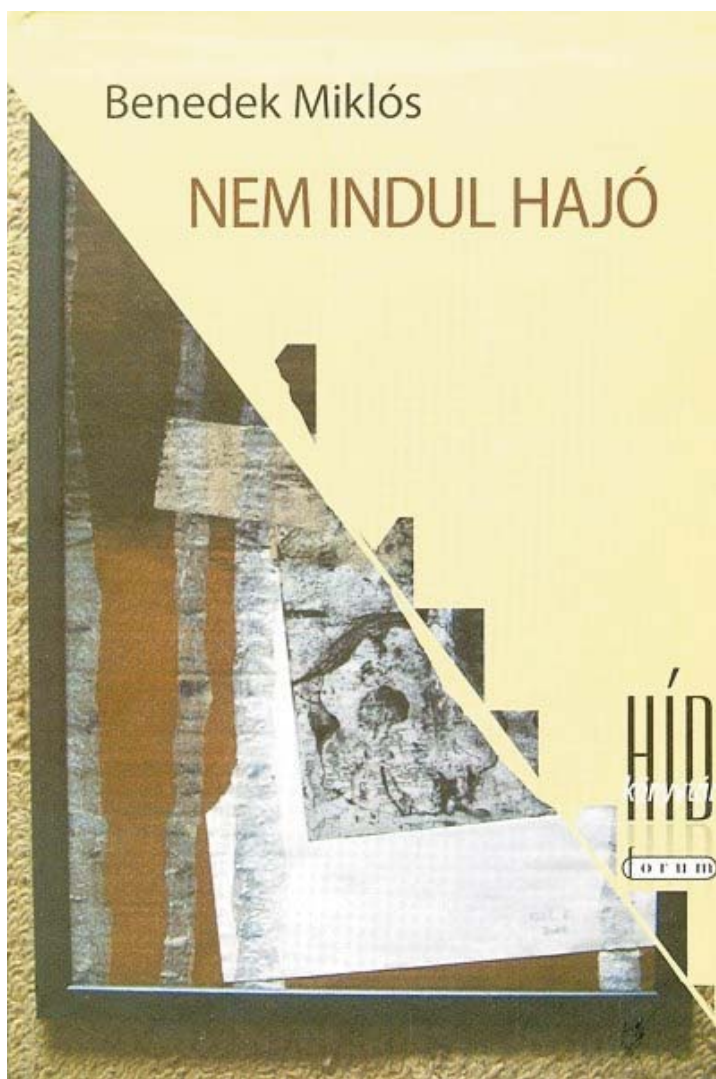
„Az elmúlt években ha kicsivel is, de mindig csökkent a kalászosok vetésterülete. Legtöbbször kizárólag a vetésforgó miatt termesztettek kenyérgabonát. Számottevő, kiugróan magas területnövekedésre nem számíthatunk véleményem szerint, már csak a szántóföldek vízhiánya miatt sem. Azonban a klímaváltozás következtében gyakoribbak lehetnek az aszályos évek, így nem szabadna a termelőknek kizárólag a kapásnövényekre hagyatkozniuk.”

Szabó Andrea

Egy irodalmi generáció fölépítése a cél

Beszélgetés **Benedek Miklóssal** a *Nem indul hajó* c. verseskötetének a megjelenése, és a Hegyesi Literatura Irodalmi Napok során való bemutatkozása kapcsán

A bácsfeketehegyi Benedek Miklósban a zentai Kertészeti Főiskola elvégeztével tudatosodott, hogy nem igazán érdekli ez a szakterület, így másutt kereste a kiteljesedését. Engedje meg az Olvasó, hogy személyes történetemet is megosztjam az interjú bevezetőjében, mivel második pályaválasztása előtt Miklós fölkeresett otthonomban érdeklődve az általam választott terület iránt.

Amikor elmondtam neki, hogy a Média Tanszék a bolonai rendszer négy éves alapfokú egyetemi képzése során nem tud mindvégig magyar előadó kádereket biztosítani, azt válaszolta, hogy neki az anyanyelve a legfontosabb, magyar nyelven szeretne továbbtanulni. Mindezt csak szemléltetőül mesélem el, mert szeretném ha a soraim átadnák az Olvasónak azt az örömet, amit az interjú készítése során éreztem. Hisz ez a szomszéd fiú, már nem ugyanaz, sokat fejlődött, amióta nem találkoztunk. A most következő interjúban irodalmi munkásságáról, bemu-

tatózó szerepléséről és verseskötetéről kérdeztem.

A Hegyesi Literatura Irodalmi Napok során az Irodalmi Kaszinó keretében kolléganőddel, Bencsik Orsolyával mutatkoztatok be. Hogyan értékeled a fellépésedet?

A közönség befogadó volt, érezhető volt az elismerésük. Többségében irodalomkedvelők jöttek el, így értékelték az elhangzott kifejezéseket, illetve a megjelenésünket. Nagyon jó beszélgetés kerekedett mi, fiatal alkotók és a moderátorok között. Érdekes és meglepő kérdések egyaránt elhangoztak. Legmelegpőbb kérdést Mikuska Judit intézte felém, azzal kapcsolatban, hogy a *Nem indul hajó* c. verseskötetemben olyan költemények is helyet kaptak, amikre gyermekversként is lehet tekinteni. Erre azt válaszoltam, hogy igazából én magam sem tudom, hogy kinek írom a verseket, a lényeg, hogy magamból kiírom. Nem gondolok arra, hogy ki lesz a vers befogadója, ki szeretné majd a leírottakat megérteni. Ha tartalmaz a kötetem olyan olvasatot, amit a gyerekek megértenek, ezáltal élvezetet nyújt nekik a költemény, el tudom fogadni, sőt örülök, hogy ezt a generációt is meg tudom szólítani az

első verseskötetem nyomán.

Eddigi irodalmi munkásságod a *Nem indul hajó* c. verseskötettedben csúcsosodik ki, amely idén nyáron jelent meg. De ez még csak a kezdet, ugye?

Három éve vagyok a Híd Kör tagja, és ugyanennyi ideje publikálok a Híd c. irodalmi folyóiratban. Amióta bekerültem ebbe az irodalmi áramlatba a célomná vált fölépíteni egy irodalmi generációt a Híd kör tagjaival együtt. A verseskötetemben helyet kaptak a Hídban már publikált, illetve az itt még nem közölt verseim is. A költői ihlet leginkább a kipihentség fázisában tör rám, ilyenkor már az ébredés pillanatában kész az ötlet, szinte az egész vers, nemcsak az alapkonceptió. Persze kis javítás mindig akad még ezután is. Ez az én módszerem, és úgy érzem, hogy a legjobb verseim ilyen alkalmakkor születnek.

Hogyan látod hazai terepen, Vajdaságban az irodalmárok boldogulását? Miként szeretnéd beépíteni a költői tevékenységedet a jövődbe?

Rengeteg tehetség van nálunk úgy a fiatal, 30 év alatti, mind a tapasztaltabb 30 év feletti generációkban. Szerintem ez irigylésre méltó, mert ritka, hogy egy ilyen

megragad, hogy támogassa a fiatal szerzőket és fordítókat. Újvidéken az ő irányítása alatt egy nagyon erős fordítógárda jött létre. Rajta kívül sok mindenben a segítségemre volt a kishegyesi dr. Virág Gábor, a Hegyesi Literatura Irodalmi Napok szervezője. Köszönettel tartozom mindkettőjüknek. Végezetül pedig elmondanám, hogy részt veszek fölölvasóként az ötödik Kultúrcsempész Sínbusz fesztiválon, és ez a szereplés úgy

kis közeg ekkora alkotógárdát tud kinevelni. Mégis az a meglátásom, hogy Vajdaságban kizárólag irodalomból nem lehet megélni, mert nincs akkora érdeklődés a terület iránt. A nyomtatott példányszámok 200-300 körül mozognak, legyen szó bármilyen irodalmi műről. Személy szerint az irodalmat hobbiként, szabadidős tevékenységként, szórakozásként élem meg.

Fiatal alkotóként bizonyára szükséged van pozitív illetve negatív kritikára is. Kik a tanító mestereid?

Megemlíteném elsőként dr. Faragó Kornéliát, aki az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Tanszékének professzora, a Híd Kör megálmodója. Minden lehetőséget

érezem, az irodalmi pályafutásom eddigi csúcspontja.

sza

A fent közölt interjú elkészítése után tették közzé a hírt, hogy idén Benedek Miklós érdemelte ki a Sinkó-díjat. Erről a Faragó Kornélia, Utasi Csilla és Patócs László összetételű bírálóbizottság egyhangúlag döntött október elsejei ülésén. A bácsfeketehegyi fiatal alkotó a Nem indul hajó c. verseskötetért kapta az elismerést. A díjat a Magyar Tanszék napján, október 22-én veheti át. Gratulálunk Miklós!

Fecske szerkesztőség

Jöjjön ki Óbudára

Egy borfesztivál élményei

Szeptember hónap folyamán nem csupán a növénytermesztők kezdték meg az őszi betakarítást, hanem a szőlősgazdák is hozzáláttak a nap érlelte szőlőfürtök leszedéséhez, a szürethez. Talán még jóformán el sem kezdődött, a média által máris arról értesülhettünk, hogy több településen is szüreti ünnepséget, felvonulást, avagy szüreti bált rendeztek. Sőt volt ahol borfesztivált szerveztek. Természetesen az előző években készített borokat ízlelgethette, véleményezhette az ott lévő vendégsereg. Egy ilyen jellegű fesztivál élményeit igyekszünk szavak és fényképek által átadni, megosztani az olvasókkal.

„Legyen kis városunk vendége a huszonharmadik borünnepe. Mindenki érezze jól magát.” – ezekkel a szavakkal fogadta az oda érkező vendégeket szeptember második hétvégéjén Szabolcs Attila, Budapest XXII. kerületének, Budafoknak a polgármestere. A magyarországi borrendek képviselőin kívül a bácsfeketehegyi székhelyű Szent György Borrend képviselői is hivatalosak voltak erre a kétnapos pezsgő- és borfesztiválra, amelyet természetesen számtalan kísérőrendezvény tett színesebbé, minden jelenlevőnek lehetőséget nyújtva az önfeledt szórakozásra, kikapcsolódásra, és nem utolsósorban a pezsgő és a bor kóstolására.

Az ünnepélyes megnyitó a Savoyai Jenő téren, a Szent Lipót plébániatemplom előtt volt, itt a történelmi egyházak elöljárói megáldották a szőlőkoszorút, jelképesen az idei szőlőtermést. A látványos, sokszínű, jó kedélyű szüreti felvonulók – akik között volt a borrendek képviselőin kívül a Budafoki Fúvósegyet, az iskolák nép-

A felvonulók forgatagában Fekete Márta a bácsfeketehegyi szőlész-borász

Kevesen tudják, hogy a cégalapító Törley József Szabadkán született

táncosai, a Szupernovák Mazsorett, a Forगतag Zászló csoport, a Reneszánsz Hölgyek Társasága, valamint a testvérvárosok küldöttségei – áthaladtak a Kossuth Lajos utcán is, ahol a kézművesek portékáikat, vásárfiát kínáltak a hagyományörző vásárban. Aki viszont eltikkadt a szeptemberi verőfényes napon, itt is olthatta a szomját, éhségét pedig akár a pirosra sült ökör ízletes falataival csillapíthatta.

A felvonulás a borvárosban, a Záborszky Pincészetnél ért véget, amely a nevét Budafok első polgármesteréről, Záborszky Nándorról (1883–1952) kapta. Ez óriási kiterjedésű, összefüggő pincesor, pincerendszer, Magyarországon a legnagyobb, sőt világviszonylatban is az első a 120 km-re becsült teljes hosszával. Nem téglából rakták ki, hanem a meszes-löszös domboldalba vájták, fúrták. Egykoron innen és Budafok más részeiből kitermelt kvarchomokból építkeztek, többek között a Parlamentnek is ez szolgált alapanyagul. A Záborszky Pincészet a közelmúltban az EU-pályázaton nyert mintegy 300 millió forintból alakították ki a 4–6 méter széles pincék egyikében a Mesterségek Múzeumát, valamint a Borutcát, amelyek tavaly óta fogadják a látogatókat. A múzeumban a kádár és a fafaragó, valamint a hajóépítő mesterek munkájába nyerhetünk betekintést, ismerkedhetünk meg a korabeli szerszámokkal. Úgyszintén figyelemre méltó a faragott hordók gyűjteménye is, ezek egyedisége – némelyek gigantikus űrtartalmúak – a hordó fenekébe vésett különböző portrék, címerek, események által nyilvánul meg. Külön említést érdemelnek a Mátyás királyt, Széchenyi Istvánt, II. Rákóczi Ferenc fejedelmet ábrázoló ovális hordók. S még egy érdekesség: a pince

legrégebbi hordója az 1934-ben faragott díszhordó, a 2335 literes „Judit”.

A Záborszky Pincészet legérdekesebb része minden bizonnyal a mintegy 4-5 méter magas pincesorban kialakított Borutca. Az ide látogató szeme elé, katonás sorban elhelyezett félfenekű embermagasságnyi hordók sokasága ismerteti a környék neves pincészeteinek ízlésesen címkézett palackjaiban rejlő kiváló bort és pezsgőt. Tovább lépve, a mintegy 150 méter hosszú pinceszakaszból az enyhe emelkedőn skanzenszerűen elhelyezett présház-homlokzatok vonják magukra a figyelmet. A nézelődő számára a történelmi múltat megjelenítő tíz ház Magyarország tíz borvidékének jellegzetes építkezési stílusát, hagyományát mutatja be. Így került egy közös képzeletbeli utcába Badacsony, Balatonboglár, Eger,

A hús nedük gyorsan gazdára leltek a Záborszky Pincészetbe érkezett látogatók körében.

különböző furfangos, mókás próbáknak kellett eleget tenniük, megfelelniük. Szinte észrevétlenül suhant el ez a bő egy óra, amennyi ideig tartott a humorral, tréfával spékelt avatási rituálé, amely szintén nagy létszámú közönséget, érdeklődőt vonzott a helyszínre. A jelenlévő pezsgőrendi és borrendi küldöttségek számára lehetőség nyílt a Törley Gyűjtemény és Látogatóközpont termeiben kiállított relikviák, korabeli dokumentumok, feljegyzések, s természetesen a különböző pezsgőgyűjtemények megtekintésére. Nagyon ötletes, stílszerű a kiállítótér, ugyanis az ide belépő látogató egy pezsgősdugó belsejében találja magát, majd egy óriási palackban, innen pedig egy pohárba vezet az útja. Csendesen megjegyezve, ez a pohár nincs megtöltve, ellenben a teraszon, a csinos lányok által fel szolgálta poharak sokaságában finomabbnál finomabb

Egyedülálló hangulatot és élményt kölcsönöz a közelmúltban létrehozott Borutca

Etyek-Buda, Mecsekalja, Somló, Sopron, Szekszárd, Tokaj-Hegyalja és Villány. Az élményhatást, az utcaképet a pince végén, a dombtetőn elhelyezkedő szőlőhegyi kápolna skanzenje, valamint a házak közötti póznás lámpák teszik teljessé. E sorokat rová krónikásként is abban a megtiszteltetésben volt része, hogy egyike lehetett annak a mintegy 200 fős vendégseregnek, aki a Borutcában fogyasztotta el aznap ebédjét. A pincében való bő kétórnyi tartózkodás alatt az ott uralkodó, évszaktól függetlenül 12–16 Celsius-fok hőmérséklet alaposan feledtette a társasággal a kint „dühöngő” 32 fokos hőséget. Természetesen ebben nagy szerepük volt a budafoki kiváló hús boroknak is, amelyeket a pincék szorgalmasan töltögettek.

Az ebédet követően a borrendek képviselői a Törley Pezsgő Pincészet épületgyűjtésének a teraszán gyülekeztek. A délutáni programban borlovagrendi és pezsgőrendi avatások szerepeltek. A jelenlévőknek ezúttal csupán rövid idejük maradt – a környezetünkben is közismert és közkedvelt – Törley pezsgőkülönlegességek kóstoltatására, mivel kezdetét vette a megalapításának 20 éves évfordulóját ünneplő Promotium Borrend látványos avatóünnepsége. Ezt követően került sor a fennállásának 25. évfordulóját ünneplő Cheraliers Pezsgőrend tagjelöltjeinek felavatására. Öt új taggal gyarapodott a táborunk. A jelölteknek a ceremóniamester által kiesztelt

pezsgőfajtát ízelehetett meg a vendégsereg. Az egyik házigazdánktól, Karkó Jánostól, a Törley Pezsgőpincészet palackozó üzemrészlegének vezetőjétől megtudtuk, hogy évente 30 millió palackot töltenek meg, és ezeket mind a honi, mind a környező országokban értékesítik, ezenkívül jelentős mennyiséget szállítanak többek között a skandináv országokba is, valamint Angliába, Kanadába. Beszélgetésünk során – a helyszínből fakadóan toroköblögetést is beiktatva – a pezsgőkészítés folyamata is szóba került. Vendéglátónk készségesen elmondta, hogy a 130 éve folyamatosan működő Törley Pezsgőpincészet három – charnet, françoise és tradilionnelle – eljárási módszerrel készíti a világviszonylatban is jól ismert pezsgőfajtáit. Hogy melyik módszernél meddig tart az erjesztés, milyen nagy tartályokban, esetleg palackokban érlelik a bort, vagy éppen mikor történik degorzálással a seprű leválasztása, maradjon a pezsgőkészítők tudománya, titka! Mi pedig továbbra is ízlelgessünk, fogyasszunk pezsgőt ünnepi alkalmakkor, örömteli családi eseményeken, s bármikor, amikor méltóan szeretnénk ünnepelni.

Székely Béla

LÉLEK SZÁRNYÁN

EMLÉKMŰAVATÁSI ÜNNEPSÉG ÓPUSZTASZEREN

A közelmúltban egy nem mindennapi élményben volt részem, erről szeretnék röviden beszámolni lapunk olvasóinak. Megtette ezt már a média, de meggyőződésem, hogy egészen mást jelentett ez nekem, a rangos esemény egyik közreműködőjének, mint a kívülálló külső szemlélődőnek.

Szeptember 29-én, Mihály napján nagyszabású ünnepségre, emlékműavatóra került sort az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkban. Az ünnepség kezdetén 98 határon túli magyar tett állampolgársági esküt az Árpád emlékmű előtt. Ezt követően a szeri monostor romjai között ökumenikus istentiszteletre került sor. Felemelő érzés és nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy az istentisztelet egyik igehirdetője lehettem. Az ökumenikus istentisztelet másik igehirdetője **Böjte Csaba** dévai ferences szerzetes volt. Az istentiszteleten részt vett még

vezetők és a világ minden részéből összesereglett magyar emberek jelenlétében **Orbán Viktor** miniszterelnök felavatta a Nemzeti Összetartozás Emlékművét. Az emlékművet, **Matl Péter** kárpátaljai szobrászművész készítette.

Gulácsy Lajos nyugalmazott kárpátaljai református püspök és **Zán Fábián Sándor** a Kárpátaljai Református Egyház jelenlegi püspöke. A közös ima után ők is áldást mondtak velünk együtt. Nagy élmény volt a Böjte Csaba testvérrel való személyes találkozás, a közös szolgálat és az ezt követő társalgás is. Beszélgetésünkbe bekapcsolódott még **Msgr. Bogdán József** tordai plébános is. Megállapítottuk, hogy Csaba testvér amellet, hogy nagyon közvetlen és barátságos ember, áldott eszköz Isten kezében. Nagy lelkesedéssel mesélt közismert tevékenységéről, a szegény sorsú gyermekek felkarolásáról és jövőbeli terveiről is. Az ünnepi műsor második felében a rangos anyaországi meg Kárpát-medencei politikai és közéleti személyek, egyházi

A miniszterelnök úr ünnepi beszédet is mondott az emlékmű előtt. Köszöntőjében külön kiemelte, hogy egy anyaország létezik, amely képes minden magyart a trianoni határokon innen és túl egyetlen közösségbe egyesíteni. A szobor a Nemzeti Összetartozás Emlékműve, minden magyar elszámolással tartozik a többi magyarnak. Végezetül a miniszterelnök szólt arról is, hogy ma kétféle szív él a magyar politikában. Az egyik elutasítja a nemzeti összetartozást, a másik ezt tartja kiindulópontnak. Az egyik megtagadta testvéreit 2004. december 5-én, a másik kiállt mellettük. 2010-ben a magyarok elsőprő többséggel igent mondtak a nemzeti együttműködésre.

Az ünnepség hivatalos része a Himnusz eléneklésével kezdődött és a Székely himnusz eléneklésével ért véget. Az ünnepség után a meghívott vendégek közös ebédet vettek részt a helybeli Szeri csárdában. Itt folytatódott a kötetlen beszélgetés. Magam is sok régen nem látott a Kárpát-medence szerte élő ismerőssel találkoztam. Bár nem először találkoztunk, de talán mégis a legnagyobb élményt számomra, a miniszterelnök úrral folytatott rövid beszélgetésünk jelentette

Orosz Attila

Érdekességek a nagyvilágból

Feltalálták az öntisztító ablakot

Olyan vékony hártáával bevont ablaküveget fejlesztett ki egy angol kutatócsoport, melynek borítása víz és napfény segítségével semlegesíti a lerakódott szennyeződések. Az új találmány jelentősen csökkentheti a környezetszennyező mosószeres használatát.

A találmány a titán-oxidnak, egyes élelmiszerek,

fogkrémek és naptejek alkotóelemének előnyös tulajdonságait használja ki - mondta el a BBC-nek Dr Kevin Sanderson, az aktív ablakot fejlesztő Pilkington kutatási központ munkatársa. A kutatók az általában fehér por formájában fellelhető titán-oxidból egy szabad szemmel láthatatlan, 15 nanométer vastag hártát alakítottak ki (egy nanométer a méter egy ezermilliomod része). Az áttetsző nanohártya elnyeli a napfény ultraviola sugarait, és egy különleges kémiai reakció során lebontja az üvegen található szerves szennyeződések.

Amikor a hártáával bevont üveglapra vizet öntenek, a vízcseppek egybefüggő lepelle állnak össze, ami lemossa a szennyeződések az ablakról, ami ezután tisztán szárad meg. További előnye még az új ablaküvegeknek, hogy a borításon eleve kevésbé ragadhatnak meg a szennyeződések.

Természetes lebomlás

A környezetbarát felfedezés, egy 1990 óta tartó kutatási és fejlesztési folyamat végeredménye, a különleges ablaküveg hét év alatt jutott el a laboratóriumi kísérletektől a gyártásig. Egy aktív ablak felszerelése csupán 15-20 százalékkal drágább egy hagyományos ablakénál, az új

technológiát pedig máris használni kezdték olyan helyeken, ahol az ablakok könnyű tisztítása fontos szempont.

Az aktív ablakokat sokkal ritkábban kell majd tisztítani, mint a hagyományos üvegeket, ez pedig csökkentheti a kártékony mosószeres használatát, amik az ablaktisztítást követően általában belemosódtak a földbe, és ott szennyezést okoznak-mondta el Dr. Sanderson. A különleges ablakot fejlesztő tudós még egy fontos, az ablaktisztítás veszélyeit csökkentő előnyét hangsúlyozta az aktív hártáával borított üvegeknek: "Minden évben emberek halnak meg, mert leesnek a létráról ablaktisztítás közben. A Pilkington találmánya csökkentheti a balesetek számát, mivel az első emeletet locsolócsővel is el lehet érni."

Kígyóméreg lehet az új morfium

A fekete mamba mérgéből olyan fájdalomcsillapítót lehet nyerni, amely hatékonyságában megegyezik a morfiuméval, de nincsen semmilyen mellékhatása – állapították meg Sylvie Diochot és Anne Baron, a CNRS (Centre national de la recherche scientifique, a francia nemzeti kutatóközpont) kutatói.

A fekete mambának félelmetes a híre, a világ leggyorsabb kígyójaként ismert, akár 20 kilométer per órással sebességgel is tud mozogni. Ráadásul nem is kicsi, Afrika leghosszabb kígyójáról van szó, akár négy méteresre is megnőhet. Mérgé gyorsan felszívódik, az izomidegi kap-

csolódásokat blokkolja, állandó bénulást okoz, az áldozat a légzőizmok bénulása miatt hal meg, egyszerűen megfullad. Szerencsére az állat ritkán támadja meg az embereket.

A kígyóméreg fehérjékre, a mambalginokra akkor bukkantak rá, amikor a morfiumhoz hasonló ópiátok helyettesítésére kerestek hatóanyagokat. Az ópiátokkal szemben ugyanis igen sok páciensnél tolerancia alakul ki, így a szer egyre nagyobb dózisára van szükség ugyanolyan hatás eléréséhez, ami mellékhatásokhoz, végső soron pedig függőséghez vezet.

Eric Lingueglia kutatásvezető, a valbonne-i Molekuláris és Sejtfarmakológiai Intézet munkatársa és csoportja mintegy félszáz állatméreg tesztelése közben azonosította a két új fehérjét a fekete mamba mérgeiben. Azok az egerek, amelyeknek befecskendezték ezeket a vegyületeket, kétszer hosszabb ideig túrték a farkukon és a lábaikon a forró vizet, mint a kezelés nélküli kísérleti állatok. A kígyófehérjék csökkentették a szövetek gyulladását, és kevésbé alakult ki a kezelt egereknél túlérzékenység a fájdalomra a többi állathoz képest.

Öt napig tartó használat után az ópiátokkal és a mambal-

ginokkal szemben is tolerancia fejlődött ki az egerekben, de az kevésbé nyilvánvalóan jelentkezett a kígyóméreg fehérjék esetében. Ezeknek további előnye lehet, hogy nem csökkentették az egerek légzésszámát, ami az ópiátok potenciálisan veszélyes mellékhatása. A mambalginok nem az opioid receptorokon hatnak, hanem az ASIC csoportba tartozó molekulákhoz kötődnek, és azokat gátolják. Ezek a savérzékelő ioncsatornák az idegsejtek membránjának pórusaiban találhatók, és közreműködnek a fájdalom továbbításában, pontos szerepük azonban még nem ismert.

A kutatók most azon dolgoznak, hogyan lehet minél hatékonyabban felhasználni a felfedezésüket. Még nagyon sok évre vagyunk attól, hogy fekete mamba mérgeből fájdalomcsillapítót nyerjünk, de már találtak iparági partnert ehhez.

forrás: index.hu

szerk.

VII. ZÁPORKA Vers és Prózamondó Találkozó

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete, az IZIDA Anya- és Gyermekvédelmi Társulat és a bácsfeketehegyi Feketics Művelődési Egyesület meghirdeti a VII. ZÁPORKA Vers- és Prózamondó Találkozót 2012. október 20-án

Bácsfeketehegyen. A találkozóra várunk minden 6. életévét betöltő, speciális tagozatra járó, értelmileg és tanulásban akadályozott gyermeket és fiatalt, aki egy verssel, mesével részt szeretne venni rendezvényünkön.

Jelentkezni Barta Júliánál lehet 2012. okt. 12-ig az alábbi címen: 24 323 Bácsfeketehegy, Lenin u. 29., telefonon: 024/738-003 vagy e-mail címen: bartatenyi@gmail.com. Bővebb információ:

Pál Ágnes: pagness@gmail.com. A jelentkezési lapon fel kell tüntetni a nevet, életkort, kategóriát („Szivárvány” (tanulásban akadályozott), „Napraforgó” (értelmileg akadályozott) csoport), címet (e-mailt), iskolát, felkészítőt, elmondandó mű címét és szerzőjét.

Sok szeretettel várjuk az érdeklődőket!

AZ ÚJVILÁG NÖVÉNYI GYÓGYSZEREI

Amerika felfedezése után új drogok kerültek Európába. Ezek nem szerepeltek az ókori és középkori leírásokban, így eleinte ismeretlenek voltak. De csakhamar beépültek a kor gyógyszerkincsébe. Így a kinakéreg, amiből a malária elleni gyógyszer készült, a perui balzam, a dohány, a paprika, a vanília, a kakaó... nem mindegyikből lett gyógyszer, de az ipekakuanát az ottani bennszülöttek dizentériás hasmenésük ellen használták. Manapság a gyermekgyógyászatban van felhasználása, köptetőként és köhögéscsillapítóként is használják.

A nikotint, illetve a dohánylevelet ma már nem használják fel gyógyszerként, annál nagyobb azonban az élvezeti cikként való fogyasztása. Európában a dohányt Kolumbusz Kristóf első útja után ismerték meg. Az indiánok tobagónak nevezték a levéltekercset, aminek egyik végét meggyújtották a másik végén meg beszívták a füstöt. 1560-ban Jean Nicot, aki Franciaország Portugália követe volt, dohány magvakat küldött Párizsba, és ezért hálából róla nevezték el a növényt *Nicotiana tabacum*-nak. Először csak fájdalomcsillapítónak használták. Akit a dohány megfogott, az aztán nem tudott élni nélküle. Tiltották is egy ideig, csak patikákban lehetett hozzájutni. Főzetét, dohányoszirpot, dohánykenőcsöt készítettek bálférgék, fekélyes bőrfelületek kezelésére, rüh kezelésére alkalmazták. Izomernyesztőként is alkalmazták, meg Parkinson-kór tüneti kezelésére.

A dohányzás ártalmait ma már közismertek. Statisztikai adatok bizonyítják szerepét a rákos, továbbá a szív, a tüdő,

és a légúti megbetegedések kialakulásában. Emellett nagy szerepe van a dohányfüst kátrányszármazékai kondenzátumának is.

A kakaó és a belőle készült csokoládé Mexikóból származik. A kakaófa tudományos elnevezése *Theobroma cacao*, jelentése istenek elege. Amikor a spanyolok 1516-ban elfoglalták Mexikót, a bennszülött lakosság már régen használta ezt a tápláló anyagot. Nemsokára Európában is elterjedt a fogyasztása különösképpen amikor cukrot is kevertek hozzá, és ebből lett a csokoládé. Hódító útjára ez is gyógyszerként indult.

Kórizs József

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

A HELICOBACTER ÉS A GYOMORBAJOK

Kevesen gondoltunk arra, hogy mintegy 300 évre, miután Anton van Leeuwenhook holland biológus kezdetleges mikroszkópján megpillantotta az első baktériumot, az orvostudomány valami újat tud felmutatni ezen a téren. Úgy hittük, a patogén, tehát az emberre káros baktériumok elkönnyveltettek, s a könyvben foglaltak lezárhatók, legalábbis ami a földi ismereteket illeti. Tartotta magát emellett a közhiedelem is, hogy a gyomorsavas közegében baktérium nem szaporodhat, azaz, kárt semmiképpen nem okozhat. Nos, nem kis meglepetésre, két ausztrál kutató - Marshall és Warren- 1983-ban egy spirális alakú baktériumra hívta fel a tudományos világ figyelmét, amely minden alkalommal kimutatható volt a gyomorhurutos és gyomorfekélyes betegek nyálkahártyáján. A helicobacter pylori- ezt a nevet kapta felfedezőitől- kórokozó szerepének felismerése az emberi emésztőrendszerben, szinte a felfedezés pillanatában megváltoztatta a gyomor- és patkóbélfekély kialakulásával és kezelésével kapcsolatos eddigi felfogásunkat. A két kutató-orvos -ki tudja miért- csak 2005-ben kapta meg korszakalkotó felfedezéséért a Nobel díjat. A gyomor és patkóbél fekélyének megjelenését az 1980-as évekig magas vérnyomással és a neurózissal együtt, tipikus Manager-betegségnek, tehát a folyamatos stressz és részben az étkezési tényezők következményeinek tartották. Ez a felfogás természetesen nagyban befolyásolta az orvosi terápiát is, a kezelés ágynyugalomra, stresszmentes életmódra, diétára és a savlekötő gyógyszerek folyamatos szedésére korlátozódott. Mindez azonban ritkán oldotta meg a betegség kiújulásának problémáját. S ami még súlyosbította az 1990-es évek előtti helyzetet, az a gyomor és patkóbélfekély természetéből fakadó jelenség: idővel nagy százalékban mindkettő hajlamos a rákos elváltozásra. Ez a rákfajta a két ausztrál tudós felfedezéséig magasan a leggyakoribbak között tartotta magát a rákos megbetegedések között. Ma már hála a baktérium felfedezőinek, évről-évre kevesebb a gyomorrákos

megbetegedés. Az újonnan felfedett baktérium kutatása azóta is folyamatos, ma már tudjuk, hogy csak emberről emberre terjed, az állati eredet kizárható. Maga a fertőzés a „piszkos kéz” tipikus útja, tehát feco-orális, és általában kora gyermekkorban megtörténik. A fejlettebb országokban a lakosság 15-20, a fejlődő országokban viszont 60-70 százalékos a fertőzöttek aránya. Minél hosszabb a baktériumhordozás időtartama, minél helytelenebb az étkezésünk, idegileg feszültebb az életformánk, annál nagyobb a betegség megjelenésének kockázata.

Ma már számos emésztőszervi betegséget hoznak összefüggésbe a helicobacterrel, így a krónikus gyomor és bélgyulladást, a gyomorrák, és számos olyan emésztési zavarral, rendellenességgel megnyilvánuló betegséget, amelyek dyspepsio gyűjtőnév alatt ismeretesek.

A helicobacter-ellenes kezelés csak bizonyított pozitívítás esetén indokolt.

Kimutatása, az igen egyszerű és fájdalommentes uniképzési teszttel (UBT) a legegyszerűbb.

A vizsgálat menete:

A páciens éhgyomorral egy kapszulát vesz be. Amennyiben a baktérium a gyomorban jelen van, akkor a kapszula tartalmát lebontja. A bomlástermék felszívódik és már 10-15 perc múlva, a tüdőben kiválasztódik. Ekkor a beteg egy kis tasakba fújja ki a levegőt, amíg a teszten látható színjelzés meg nem változik /1-4perc/. A tasakból a levegőt visszalélegezni nem szabad! Ezt a teszt-tasakot ezután behelyezik egy mérőkészülékbe. Az UBT teszt nem zárja ki az esetleges gyomortükrözés vagy Rtg vizsgálat szükségét.

A nagyfokú és hosszantartó fertőzöttség ötszörösére fokozza a rákos megbetegedés kialakulását. Ilyen esetekben javasolt a kombinációs kezelés megkezdése. Ez az un. eradikációs terápia két fajta antibiotikumból, és egy gyomorsav-termelő gátló gyógyszer használatából áll, amelynek időtartamát (2- 12 hétig) a kezelő orvos határozza meg. Dyspeptikus panaszok, illetve panaszmentes, kisebb fokú helicobacter fertőzés még nem indokolja a terápia elkezdését. A sikeres kezelés után, amikor már nem mutatható ki a baktérium tömeges jelenléte, a teljes kigyógyulás rendszerint ~1 év után észlelhető teljes mértékben, ennyi idő szükséges ugyanis a nyálkahártya felépüléséig, amely a panaszok megszűnéséhez és a gyomorsavtermelés csökkenéséhez is vezet.

Végül egy jó tanács azoknak, aki a gyomrukkal maródiskodnak. Figyeljenek szervezetük, testük hangjára. Minden nap kérdezzék meg maguktól. Mit ennének, innának szívesen, mit kíván a gyomruk és lehetőség szerint csak azt fogyasszák. A szervezet tudja, és érzi, mi kell neki. Tartsuk a kívánságát tiszteletben, kevesebb okunk lesz a panaszra.

****MIT, MIVEL?***

"A FŰSZEREK BIRODALMÁBAN"

Sütőtök: arany színű csemege

Nem is tudja, mi a jó, aki lenézi, szegényes eledelnek tekint! Az érett, jól sült sütőtök a legfinomabb téli csemegék egyike, ráadásul minden ízében egészséges táplálék is.

Ismerjük meg!

A sütőtök (*Cucurbita maxima convar*) őshazája Közép- és Dél-Amerika trópusi része, az inkák, a maják és az aztékok jellegzetes táplálékai közé tartozott. Amerika felfedezése után került Európába, hamar közkedvelté vált. A XVI. század óta ismert és termesztett növény

Ásványi anyagok bő forrása is, például magas kálium-, foszfor-, vas-, réz-, mangántartalma miatt. Káliumtartalma miatt vérnyomáscsökkentő és vízhajtó hatása is van. Az antioxidánsok és karotinoidok pedig megkötik a szabad gyököket, erősítik az immunrendszert, így hozzájárulnak a keringési betegségek és a daganatok megelőzésében. A tökmagolaj kedvező élettani hatású, hiszen omega-3-zsír-sav van benne.

Hogyan fogyasszuk?

Csaknem kizárólag sütvé szokták fogyasztani, pedig szá-

Magyarországon is. A magyar neve a szláv vagy cseh eredetű "tekvica" vagy "tykev" névből származik. Terjedelmes, hengeres szárai több méteresre is megnőnek, hatalmas, márványozott, durva szőrös levelei vannak. Hazai fajtái a nagydobosi, kiszombozi, és a banántök. A termések hosszúkasak, gömb alakúak vagy lapítottak, mint a legtöbbet termelt nagydobosi fajtáé. Héja szürke vagy ezüstfehér. A kabaktermés húsa világossárga, sárga vagy narancsvörös, körülbelül öt cm vastag, a magja fehér vagy szürke. A magja nagy mennyiségű olajat tartalmaz, a 30-38 százalékot is eléri.

Miért jó?

Tápértéke nagyobb, mint a spárgatöké, szénhidrát-tartalma, karotin- és C-vitamin tartalma is felülmúlja a többi tökfajtát. Energiatartalma 80 kcal/100 gramm, 16,5 g szénhidrát van 100 grammjában. Fehérje, rost és zsírtartalma elenyésző, annál gazdagabb a különböző, A-, B1, B2, B3, B6, C, E vitaminokban, folsavban és pantoténsavban. Karotintartalma például 4 mg, C vitaminból 24 mg-t találhatunk benne, E-vitaminból pedig 1,1 mg-t.

mos más felhasználási módra lenne lehetőség. Felhasználja a cukrászipar és a konzervipar is, például kedvelt bébiételek, ivólevelek készülnek belőle. Édeskés, de nem markáns ízű, így sokféle fűszert alkalmazhatunk hozzá, például a belőle főzött leveshez szerecsendió, római kömény, koriandermag, curry és gyömbér is illik. Krumplit kiváltható köret, püré is készülhet belőle alkalmanként, ez esetben rozmaringgal is lehet ízesíteni. Édességként a hagyományos téli fűszerek, a gyömbér, a szerecsendió, a fahéj és a szegfűszeg adhat aromát neki. Magja pörköelve finom és egészséges "rágcsa", a tökmagolajat pedig salátákba használhatjuk. A sütőtök sárga, tölcséres virágai is ehetőek, például palacsintatésztába forgatva, olajban sütvé különleges csemegét lehet készíteni belőle. Gyümölcsízbe is főzik, hogy egy-egy aromásabb, de drágább gyümölcsből készült lekvárnak, íznek tömeget adjon. Otthon elkészíthető különlegesség lehet a töklekvár, vagy tökdzsem: cukorral, citrommal, fahéjjal, szegfűszeggel főzve.

forrás: <http://www.hazipatika.com>
szerk.

FECSKE TOLL

VOLTÁL-E?

Voltál-e úgy valaha,
 hogy gondolataid összekuszált
 gubancba tekeredtek,
 és agyad feltárhatatlan központjában
 érzéstelenül lüktet
 tested legérzékenyebb idegszála?
 Voltál-e zavarodott valaha?

Voltál-e úgy valaha,
 hogy éber állapot kínozt,
 mikor álmoképek halmaza vibrál
 és erős fény vakít,
 mégis tapogatózva keresed
 a nem előhívott ábrándképeket,

és idegen kedvesed arca?
 Voltál-e zavarodott valaha?

Voltál-e úgy valaha,
 hogy tudod indulnod kellene valahova?
 Lépsz egyet, kettőt, három...
 most már sietve, futva,
 sürgősen menni, messze, tova...
 de állsz egy helyben
 és még azt sem tudod,
 hogy meg vagy zavarodva.

Bácsi (Vajda) Sára

KERESÉS

A napok suhannak felettem,
 az évek elmennek mellettem.
 Ki vagyok?
 Mit tettem?
 Hova jutottam?
 Sok kérdés,
 de választ nem találok.
 Az életem van és jól van,
 de mégse elég.
 Folyton keresek valamit,
 de mindig elillan messze,
 nem hagyja, hogy elérjem,

nem hagyja, hogy karomba zárjam.
 Szeretném végre tudni a célt,
 bár tudom az se lenne elég.
 Jó volna ismerni az utat,
 ha nem volna minden csupa homály.
 Jó volna megtudni azt mit szívem
 keres,
 hogy miért kell élni ezt az életet?

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Boros János és Henrietta kisfiuk **János**

Tujković Goran és Mirjana kisfiuk

Novak

Fetahi Adem és Adriana kisfiuk **Esad**

Živoli Idriz és Gaš Hasreta kislányuk

Gaš Kada

Elhunytak

Varga Rozália szül. Belacsity
 szeptember 11, 60 évében

Martinović B. Vlado szeptember
 14, 60 évében

Samardić S. Vera szeptember 14,
 78 évében

Serdar Apolonia rođ. Klinski
 szeptember 15, 93 évében

Knežević Erzsébet szül. Sárándi
 szeptember 17, 89 évében

Kerekes Ibolya szül. Balázs
 szeptember 21, 87 évében

Kovács György szeptember 26, 59
 évében

Szopók Sándor október 1, 55
 évében

Stojanović M. Nikola október 7,
 92 évében

Bojko V. Slavko október 11, 64
 évében

Kocić M. Ivana szül. Radonić
 október 15, 79 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehely, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bojtos Béla, Bertók Z. Tatjana, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Molnár Károly, Nagy Zita, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Pál Eszter, Szabó Andrea, Szukola Béla, Juhász Attila, Verbászi Hajnalka. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2012. október.

CIP - Каталогизација у публикацији
 Библиотека Матине српске. Нови Сад
 659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehelyi havilap / szerkesztő Bácsi Róbert
 – 1. évf., sz. (2004) – Bácsfeketehely: Zöld Dombok környezet- és
 közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illusz.: 30 cm

Meseiro.
 ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

I. Tamburafesztivál Bácsfeketehegyen

